

El debat sobre la situació professional de la dona metge a Catalunya

PILAR ARRIZABALAGA,
exsecretària de la Junta de Govern

MIQUEL BRUGUERA,
director de la Unitat d'Estudis Acadèmics

Creiem convenient encetar una reflexió sobre la situació professional de la dona metge per conèixer la situació al nostre país ara, tenir una referència amb què comparar la situació que es produeixi els propers anys i tractar de neutralitzar els criteris encara masculins amb què es regeix la professió mèdica

El darrer terç del segle xx ha estat el de la incorporació de les dones a l'exercici de la medicina en tots els països. No únicament està succeint als països occidentals més desenvolupats, sinó també als que encara s'estan desenvolupant. A l'Amèrica Llatina, les dones són també majoria entre els professionals de la medicina de menys de 40 anys. A Catalunya, representen la meitat de la col·legiació, però més del 75% dels metges joves.

La feminització de la professió és un fenomen que pot ser analitzat de diferents maneres. Es pot examinar per què es produeix, quines conseqüències té als països amb sistemes nacionals de salut universal, si té influència en els malalts, si planteja problemes de competència entre col·legues o si obliga a introduir elements en l'organització dels serveis sanitaris que facilitin a les dones metges la conciliació entre els deures professionals i les obligacions familiars que puguin tenir. També es podria examinar de manera més subjectiva, valorant com viuen les dones metges la seva incorporació a una activitat professional que durant segles ha estat clarament masculina, i en quina mesura troben barreres que han de superar per realitzar-se professionalment.

És cert que la majoria de metgesses no tenen consciència d'haver experimentat cap tipus de discriminació professional per raó de sexe. Viuen la seva pràctica amb les mateixes satisfaccions, dificultats i frustracions que els seus companys homes, i no creuen que el sexe representi un factor negatiu en el seu exercici. Nogensmenys, altres dones metges sí que constaten que hi ha un sostre de vidre que limita la seva promoció professional, és a dir, un sostre que no es veu, però que hi és. Aconseguir els seus objectius professionals comporta per a elles un esforç i un sacrifici superior al que han d'efectuar els seus companys homes. Aquesta discriminació, potser subtil, afecta especialment les doctores amb aspiracions a promocions professionals i a càrrecs de comandament o acadèmics.

Creiem convenient encetar una reflexió sobre la situació professional de la dona metge per conèixer la situació al nostre país ara, tenir una referència amb què comparar la situació que es produeixi els propers anys i tractar de neutralitzar els criteris encara

masculins amb què es regeix la professió mèdica. La primera iniciativa de la Junta de Govern del COMB va ser l'organització, al mes de juny de 2013, d'una jornada per examinar aquest tema, i recollir els comentaris a nou diferents aspectes relacionats amb la pràctica de la professió d'un metge i una metgessa, per veure si hi ha diferències en les vivències dels dos gèneres sobre cada un dels aspectes analitzats.

El propòsit era disposar de materials que permetessin l'elaboració d'un informe per a la Junta de Govern del Col·legi de Metges amb recomanacions orientades a minimitzar, en la mesura del possible, situacions de discriminació negativa sobre les dones metges, i facilitar elements per compatibilitzar vida professional i vida familiar.

L'informe, que està a punt de fer-se públic, conté, a més de recomanacions, una descripció de la situació al Col·legi de Metges de Barcelona, com és la proporció d'homes i dones entre els estudiants de medicina, entre els metges en exercici en cada grup d'edat, entre els especialistes de les diferents especialitats, entre els caps de servei i de secció hospitalaris, en cada un dels càrrecs docents universitaris, entre els metges que han estat objecte d'una reclamació per presumpta negligència professional i entre els que han estat objecte de reconeixement per la seva excel·lència professional.

Només es pot combatre el que es coneix i es jutja millorable. Estem convençuts que la reflexió sobre aquesta matèria contribuirà a fer més fràgil el sostre de vidre que encara plana sobre les dones metges per tal que en un futur pròxim no hi hagi diferències entre uns i altres pel que fa a les seves possibilitats de realització professional. ■

1. Miquel Bruguera, Ramon Pujol i Montserrat Baré, al debat sobre la situació professional de la dona metge a Catalunya, juny de 2013.
2. Reportatge sobre el debat publicat al primer número de la nova *Revista COMB*, desembre de 2013.
3. *Ara*, 7 d'abril de 2013.
4. Miquel Bruguera, Albert Mariné i Àngels Martos, al debat.

1

2

4